

Det foreslås, at producenten eller importøren bærer et ubetinget ansvar for en forurening eller overhængende fare herfor ved erhvervsmæssig anvendelse af pesticider, biocider, genmodificerede organismer og handelsgødning til jordbrugsformål, hvis denne forurening eller overhængende fare herfor er indtrådt som følge af udviklingsskader eller som følge af fejl i produktet. Udviklingsskader er kendetegnet ved, at der er tale om en forurening eller overhængende fare herfor, som ikke ansås for at ville forårsage en sådan skade/fare ifølge den tekniske og videnskabelige viden på tidspunktet for aktiviteten. Det kan ramme de enkelte brugere uforholdsmæssigt hårdt, hvis de selvom anvendelsen beviseligt er sket efter forskrifterne for produktet – alligevel holdes ubetinget ansvarlige for skader, som produktet forårsager.

Det foreslås ligeledes, at producenten eller importøren bærer et ubetinget ansvar for en skade eller en overhængende fare herfor ved erhvervsmæssig anvendelse af affaldsstoffer (slam) og husdyrgødning til jordbrugsformål, hvis denne skade eller fare herfor er sket som følge af fejl ved produktet. Ansvarret omfatter således på disse områder ikke udviklingsskader. Forslaget medfører, at der på dette område ikke er nogen, der er ansvarlig for udviklingsskader. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at et ubetinget producent-/importøransvar for udviklingsskader på dette område ikke kan udelukkes at kunne påvirke den ønskede samfundsmæssigt nyttige genanvendelse negativt, med øget forbrænding eller deponering til følge. Der er i denne forbindelse lagt vægt på, at de danske krav til kvaliteten af slam er restriktive, og det anses derfor for nær usandsynligt, at en forskriftsmæssig anvendelse kan medføre skader. For husdyrgødning udformes det ubetingede ansvar for producenten (eller importøren) sådan, at denne fortsat er ansvarlig, hvis husdyrgødningen indeholder væsentlige mængder af stoffer eller organismer, som er tilført husdyrgødningen (fejl ved produktet).

Der er tale om en deling af ansvaret mellem producenten/importøren og brugeren.

Producenten (eller importøren) bærer et ubetinget ansvar som nævnt ovenfor og dette ubetingede ansvar ifaldes, uanset om brugerens ubetingede ansvar på det konkrete område er lempet, fordi der kan siges at foreligge en udtrykkelig tilladelse, som beskrevet under afsnit 4.6. Lempelsen af brugerens ansvar, såfremt der er tale om en udtrykkelig tilladt udledning eller begivenhed slår således ikke igennem over for producenten (eller importøren). Producentens eller importørens ubetingede ansvar er i denne sammenhæng en skærpende af gældende ret. Der kan fremover gives et på-

bud direkte til producenten eller importøren om forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger.

Brugeren skal i denne sammenhæng kunne godtgøre, at produktet er håndteret i overensstemmelse med de fastsatte forskrifter m.v. og at denne ikke har udvist uforsvarlig adfærd. Brugeren har dog fortsat et ubetinget ansvar for forureninger eller anden negativ påvirkning, der ikke kan henføres til de anførte lempelsesgrunde, f.eks. uheld. For genmodificerede organismer gælder reguleringen alene miljøskader og overhængende fare herfor.

Der henvises til afsnit 5.1.1.2. og 5.1.5 og 5.1.6. nedenfor.

I forhold til udenlandsk bosiddende producenter, dvs. producenter, der ikke har adresse i Danmark, vil tilsynsmyndigheden i Danmark som udgangspunkt ikke kunne håndhæve et påbud over for vedkommende. I sådanne tilfælde vil påbuddet skulle rettes mod den danske importør. Den danske importør må enten i forbindelse med kontraktindgåelse om importen sikre sig i forhold til omfanget af sit ansvar eller efterfølgende anvende civile retlige midler til at få producenten til at bære sin del af ansvaret. Der henvises til afsnit 1.2.3. ovenfor.

4.8. Den ansvarliges umiddelbare handlepligter

Den ansvarlige har som tidligere nævnt nogle umiddelbare handlepligter ifølge miljøansvarsdirektivet. Den ansvarlige har pligt til at underrette om alle relevante aspekter af situationen, når der indtræder en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade. Derudover har den ansvarlige pligt til at iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade eller iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade.

Den ansvarlige skal således så hurtigt som mulig underrette den kompetente myndighed om alle relevante aspekter af situationen i tilfælde af en overhængende fare for en miljøskade eller en allerede indtrådt miljøskade. Disse bestemmelser er gennemført i alle lovene på miljø- og naturområdet og gælder efter lovforslaget uanset type af ansvarsgrundlag og umiddelbart uden forudgående påbud herom – i modsætning til den ansvarliges pligt til at give nødvendige oplysninger til brug for vurdering af sagen. Der er tale om en gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 2, og artikel 6, stk. 1.

Den ansvarliges pligt til at iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade eller iværk-